

OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2008 No. 3143

Rheoliadau Atal Llygredd Nitradau (Cymru) 2008

RHAN 5

Rheoli'r broses o daenu gwrtaith nitrogen

Mapiau risg

18.—(1) Cyn 1 Ionawr 2010 rhaid i feddiannydd daliad sy'n taenu tail organig ar y daliad hwnnw lunio map o'r daliad (“map risg”) yn unol â'r rheoliad hwn.

(2) Os bydd amgylchiadau'n newid, rhaid i'r meddiannydd ddiweddarur'r map risg o fewn tri mis i'r newid.

(3) Rhaid i'r map risg ddangos—

- (a) pob cae, gyda'i arwynebedd mewn hectarau;
- (b) yr holl ddyfroedd wyneb;
- (c) unrhyw dyllau turio, ffynhonnau neu bydewau sydd ar y daliad neu sydd o fewn 50 metr i ffin y daliad;
- (ch) y rhannau â phriddoedd tywodlyd neu denau;
- (d) tir â llethr sy'n fwy na 12°;
- (dd) tir sydd o fewn 10 metr i ddyfroedd wyneb;
- (e) tir sydd o fewn 50 metr i dwll turio, ffynnon neu bydew;
- (f) traeniau tir (ac eithrio pibell anhydraiddd sydd wedi'i selio);
- (ff) safleoedd sy'n addas ar gyfer tomenni dros dro mewn caeau os bwriedir defnyddio'r dull hwn o storio tail;
- (g) tir y mae'r risg o oferu drosto yn isel (mater o ddewis yw hyn i feddiannydd nad yw'n bwriadu taenu tail ar dir y mae'r risg o oferu drosto yn isel yn ystod y cyfnod storio yn unol â rheoliad 34).

(4) Rhaid i'r meddiannydd gadw copi.

Pryd i daenu gwrtaith

19.—(1) Rhaid i feddiannydd sy'n bwriadu taenu gwrtaith nitrogen ymgymryd yn gyntaf ag arolygiad o'r caeau i ystyried y risg y byddai nitrogen yn mynd i mewn i ddŵr wyneb.

(2) Ni chaiff neb daenu gwrtaith nitrogen ar y tir hwnnw os oes risg sylweddol y byddai nitrogen yn mynd i mewn i ddŵr wyneb, gan gymryd i ystyriaeth yn benodol—

- (a) llethr y tir, yn enwedig os yw'r llethr yn fwy na 12°;
- (b) unrhyw orchudd tir;
- (c) pa mor agos yw'r tir at ddŵr wyneb;
- (ch) amodau tywydd;

(d) y math o bridd; ac

(dd) presenoldeb traeniau tir.

(3) Ni chaiff neb daenu gwrtaitn nitrogen os yw'r pridd yn llawn dwr, dan ddwr neu wedi'i orchuddio ag eira, neu os yw wedi rhewi drosto am fwy na 12 awr yn ystod y 24 awr flaenorol.

Taenu gwrtaitn a weithgynhyrchwyd wrth ymyl dwr wyneb

20. Ni chaiff neb daenu gwrtaitn a weithgynhyrchwyd o fewn 2 fetr i ddŵr wyneb.

Taenu tail organig wrth ymyl dŵr wyneb, tyllau turio, ffynhonnau neu bydewau

21.—(1) Ni chaiff neb daenu tail organig o fewn 10 metr i ddŵr wyneb.

(2) Ond caniateir i dail da byw (ac eithrio slyri a thail dofednod) gael ei daenu yno—

(a) os caiff ei daenu ar dir sy'n cael ei reoli ar gyfer rhydyddion bridio neu fel glaswelltir lled-naturiol sy'n gyfoethog ei rywogaethau a bod y tir—

(i) yn dir yr hysbyswyd ei fod yn Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig o dan Ddeddf Bywyd Gwyllt a Chefn Gwlad 1981(1); neu

(ii) yn ddarostyngedig i ymrwymiad amaeth-amgylcheddol a wnaed o dan Reoliad y Cyngor (EC) Rhif 1257/1999 (ynghlŷn â chymorth ar gyfer datblygu gwledig o Gronfa Cyfarwyddo a Gwarantu Amaethyddiaeth Ewrop (EAGGF)(2)) neu o dan Reoliad y Cyngor (EC) Rhif 1698/2005 (ynghlŷn â chymorth ar gyfer datblygu gwledig o Gronfa Amaethyddiaeth Ewrop ar gyfer Datblygu Gwledig (EAFRD)(3));

(b) os caiff ei daenu rhwng 1 Mehefin a 31 Hydref yn gynhwysol;

(c) os nad yw'n cael ei daenu'n uniongyrchol ar ddwr wyneb; ac

(ch) os nad yw'r cyfanswm blyneddol yn fwy na 12.5 tunnell yr hectar.

(3) Ni chaiff neb daenu tail organig o fewn 50 metr i dwll turio, ffynnon neu bydew.

Rheoli'r modd y mae gwrtaitn nitrogen yn cael ei daenu

22.—(1) Rhaid i unrhyw berson sy'n taenu slyri ddefnyddio cyfarpar taenu a chanddo lwybr taenu isel, hynny yw, o dan 4 metr o'r ddaear.

(2) Rhaid i unrhyw berson sy'n taenu gwrtaitn nitrogen wneud hynny mor gywir â phosibl.

Corffori tail organig yn y ddaear

23.—(1) Rhaid i unrhyw berson sy'n doddi tail organig ar wyneb pridd moel neu sofr (ac eithrio pridd sydd wedi'i hau) sicrhau ei fod wedi'i gorffori yn y pridd yn unol â'r rheoliad hwn.

(2) Rhaid i dail dofednod gael ei gorffori cyn gynted ag y bo'n ymarferol, ac o fewn 24 awr fan bellaf.

(3) Rhaid i slyri a hylif slwtsh carthion sydd wedi'i dreulio (hynny yw, hylif sy'n dod o drin slwtsh carthion drwy dreulio anerobig) gael eu corffori cyn gynted ag y bo'n ymarferol, ac o fewn 24 awr fan bellaf, oni chawsant eu doddi mewn bandiau gwahanedig.

(4) Rhaid i unrhyw dail organig arall (ac eithrio tail organig a daenir fel gwellt ar bridd tywodlyd) gael ei gorffori yn y pridd cyn gynted ag y bo'n ymarferol, ac o fewn 24 awr fan bellaf, os yw'r tir o fewn 50 metr i ddwr wyneb ac yn raddol ddisgyn yn y fath fodd ag y gellid goferu i'r dwr hwnnw.

(1) 1981 p. 69.

(2) OJ Rhif L160, 26.6.1999, t. 80.

(3) OJ Rhif L277, 21.10.2005, t. 1.

